

Partnerselskabet P/S

Kommanditaktieselskabet

Indledning

Partnerselskabsbegrebet

- P/S består af to grupper af deltagere: Mindst én komplementar og mindst én kommanditist.
- Komplementaren hæfter personligt, principalt og (hvis flere) solidarisk.
- Komplementaren kan være en fysisk eller en juridisk person (ofte kapitalselskab).
- Kommanditisterne kan enten være
 - et aktieselskab (forudsat at den fulde kapital er indskudt i partnerselskabet, da der ellers blot er tale om et almindeligt kommanditselskab) eller
 - (Kommanditisternes aktieselskab kan eller skal ikke registreres selvstændigt.)
 - flere kommanditaktionærer, herved **dobbeldefinitionen**:
 - ASL § 173, stk. 7: ”Ved et kommandit-aktieselskab forstås et erhvervsdrivende kommanditselskab, i hvilket et aktieselskab med hele sin kapital er kommanditist (*den danske model*), eller hvor kommanditisterne i selskabet har indskudt en bestemt kapital, som er fordelt på aktier (*EU-modellen*).”
 - Der må som udg. pkt. gælde en formodning for, at der er tale om to forskellige typer af partsselskaber.
 - Det synes ikke muligt at give typerne et forskelligt indhold.
 - Alene ”EU-modellen” er medtaget i den nye selskabslov, jf. NY ”ASL” § 5, stk. 1, nr. 21.
 - ”Partnerselskab: Et kommanditselskab, jf. § 2, stk. 2, i lov om visse erhvervsdrivende selskaber, hvor kommanditisterne i selskabet har indskudt en bestemt kapital, som er fordelt på aktier, jf. kapitel 21.”
- Bemærk endvidere:
 - P/S er en **integreret selskabsform** cfr. selskabskombination (der ikke udgør en selvstændig selskabsform) og koncern (reelt underafdeling af selskabskombination).
 - ”ASL” finder anvendelse på P/S med de fornødne tilpasninger.
 - I den danske type kan der ikke optræde flere aktieselskaber på kommanditistsiden, men det kan der jf. note 9 godt ved EU-typen.
 - Egen tilføjelse: materielt er der ingen forskel på typerne, men det er der formelt. I EU-modellen haves flere kommanditister, der er organiseret som aktionærer. I den danske model haves en kommanditist i form af et aktieselskab med aktionærer. Reelt gælder altid blot, at de begrænset hæftende deltagere i et P/S skal være organiseret som aktionærer i et aktieselskab.
- Hovedforskellen mellem et K/S og et P/S:
 - Kommanditistens indskud foreligger i form af ejerandele i K/S og i form af aktier i P/S.
 - Vil kommanditisterne indskyde yderligere kapital i P/S'et, må de fortage en kapitalforhøjelse efter de A/S-retlige regler.

De selskabsretlige karakteristika

De to hovedformer af partnerselskabet

- K/S-prægede = model I ↔ A/S-prægede = model II.
 - Sondringen afhænger af ledelsesstrukturen, dvs. om den reelle daglige og overordnede ledelse ligger i aktieselskabets bestyrelse og direktion, eller om den ligger hos komplementaren.
- Generelt:
 - ”Kommanditist-aktieselskabet” skal selvstændigt opfylde kapitalkravet på 500.000 kr. Kapitalen danner med komplementarens indskud partnerselskabskapitalen.
 - Kun partnerselskabet registreres. Derfor citationstegnene hver gang ”kommanditist-aktieselskabet” nævnes.
 - Komplementaren hæfter personligt.

P/S med kommanditistselskabspræg

- Komplementaren er betroet selskabets daglige og overordnede ledelse på samme måde som en almindelig komplementar (den centrale person).
- Komplementaren er som udg. pkt. uafsættelig.
- Kommanditisterne udøver deres indflydelse via bestyrelsen.
 - Bestyrelsen fungerer som et tilsynsorgan (der påser, at komplementaren handler inden for selskabskontraktens rammer), og
 - bestyrelsen skal formentlig tiltræde væsentlige beslutninger af afgørende betydning for P/S'ets fremtid.
- P/S'et er her opbygget efter det **dualistiske princip**:
 - (1)Komplementaren og (2) ”kommanditisternes aktieselskab”.
 - Sidstnævnte er internt opbygget som et A/S.
 - Komplementaren står over for medkontrahenten.

P/S med aktieselskabspræg

- A/S'et er den centrale enhed.
 - Organerne i kommanditisternes aktieselskab er så at sige blevet partnerselskabets.
 - Komplementaren udøver hovedsagligt sine beføjelser herigennem.
- Komplementaren kan være tillagt:
 - stemmeret på gen. forsamlingen, ret til udpegelse af bestyrelsesmedlemmer, ret til udpegelse eller godkendelse af direktøren.
 - Alternativt: vetobeføjelse mod beslutninger truffet af de 3 organer.
- Komplementarens ejerandel:
 - evt. i form af aktier, der i sig selv giver ham beføjelser.
 - Dog skal beføjelserne gå videre end en alm. aktionærs som følge af den personlige hæftelse.
 - Beskedne krav: Økonomiske og forvaltningsmæssige beføjelser, jf. §173, stk. 8.
- Som direktør kan komplementaren som udg. pkt. afsættes af bestyrelsen.
 - Modif. andet fremgår af partnerselskabsvedtægten.
 - I strid med selskabsretlige principper, hvis den personligt hæftende deltager ingen indflydelse har.

- P/S'et er her opbygget efter et **monistisk princip**: et sæt af sammenhængende selskabsorganer.
 - Bestyrelsen og direktionen står over for medkontrahtenten.
- Yderligere:
 - Ledelsesstrukturen i begge modeller kan modificeres af selskabskontrakten.
 - Eksempelvis kan 5 komplementarer indgå den aftale med kommanditisterne, at alene komplementarerne udpeger bestyrelsesmedlemmerne, og at komplementarerne er uafsættelige som direktører. Herved ligger det daglige og overordnede ansvar reelt hos såvel bestyrelsen og direktionen som hos komplementarerne.
 - Sondringen mellem de to modeller er alene udgangspunkter, hvor der i øvrigt er stor aftalefrihed.
 - I selskabskontrakten kan det frit bestemmes, om P/S'et skal lægge sig tættest op af A/S- eller K/S-strukturen.

Fordele og ulemper

- Generelt
 - P/S rummer åbenbare fordele frem for aktie/ anpart.
 - Det bedste fra to verdener:
 - F.eks. personselskabernes skattemæssige fordele, kapital-selskabernes retlige regulering og begrænset hæftelse for kommanditisterne.
 - Den mgl. beskrivelse af deklatoriske regler samt tvivlen vedr. selskabsdefinitionen kan have ført til den beskedne anvendelsen af selskabsformen.
- Erhvervs- og Selskabsstyrelsens kampagne:
 - Beskatning
 - Alle deltagere beskattes efter personselskabsreglerne. K/S, I/S og ”indre”...
 - Fordelagtigt ift. kapital-selskaber.
 - Sikring af indflydelse, på trods af beskedent indskud
 - Hovedmanden kan sikre sig vidtgående indflydelse som komplementar, selvom han ikke indskyder nogen kapital af betydning.
 - Fordelagtigt ift. kapital-selskaber. Samme ift. kommanditselskaber.
 - Begrænset hæftelse for kommanditisterne – hæftes alene med indskuddet.
 - Kommanditisterne skal indbetale hele indskuddet.¹ → Ulempe i forhold til almindeligt K/S.
 - Lovregulering
 - Aktieselskabsloven (=> vished for potentielle investorer)
 - Tillige beskyttelse af aktieselskabskapitalen(der udgør en delmængde af P/S'ets kapital).
 - Dog siger aktieselskabsloven meget lidt om de indre forhold, hvorfor fordelene må være til at overse.
 - Kreditværdighed:
 - Eventuelt øget, da der både er personlig hæftelse, samt aktiekapital, beskyttes efter A/S-reglerne.
- Yderligere:
 - Fordel ift. aktieselskabet: Har komplementaren en stærk forhandlingsposition, kan han sikre sig den afgørende indflydelse samt gøre sig uafsættelig som direktør.
- Sammenfattende

¹ Er dette korrekt? Følger vel af at andele er fordelt på aktier!?

- Næppe afgørende fordele ved P/S ift. det klassiske K/S.
 - Tværtimod: Formaliserede procedurer, indberetningspligter, offentlighed, højt kapitalkrav, begrænsning af adgang til at trække kapital ud af selskabet.

Anvendelsesområde

Traditionelt peges på:

- Iværksættervirksomheder, hvor private investorer indskyder kapital i ny virksomhed.
- Eksisterende underskudsdrivende selskaber, hvor privat investorer tror på ideén.
- Når flere bestående selskaber sammensluttet
- Ved generationsskifte:
 - Senior bevarer som komplementar magten, mens junior erhverver en stadig større aktiepost ved løbende gaveoverdragelser. (eller ejerandelen ganske enkelt reguleres løbende i selskabskontrakten).
- Må forventes at vinde vis udbredelse inden for liberale erhverv.
 - Revisorer. Advokater. Ejendomsmæglervirksomhed.

Faktisk anvendelsesområde:

- Bredt fagområde. Alt fra mindre IT-firmaer til større biomedicinske virksomheder.
 - Store udsving i P/S'ernes egenkapital.
 - Fra selskaber med negativ egenkapital på flere millioner til selskaber med egenkapital på ca. 800 mio. (Tulip international).
 - Gennemsnit i 2002: ca. 56 mio. kroner i egenkapital. (Kun overgået af børnoteret A/S)
- Langt de fleste P/S'er har et kapitalselskab som komplementar.
 - Eksempler på, at komplementarens eneste forvaltningsmæssige beføjelser er en indstillingsret til bestyrelsen af medlemmer af direktionen, og den økonomiske beføjelse er givet ved en forrentning af et eventuelt indestående.

Lovgivningen – den retlige regulering

- ASL § 173
 - ASL finder anvendelse med de fornødne lempelser.
 - Reglerne må tilpasses den realitet, at P/S er et kommanditselskab.
 - Egen tilføjelse: Ordlyden peger på, at anvendelse af ASL som udg. pkt. må ske.
 - Komplementaren skal have økonomiske og forvaltningsmæssige beføjelser, jf. stk. 8.
 - Regler vedr. omdannelse fra A/S til P/S og omvendt, der bygger på princippet om universalsuccession.
 - P/S'er er pligtige og eneberettigede til at anvende betegnelse ”partnerselskab” eller ”P/S”.
 - Vedtægterne skal indeholde oplysninger om retsforholdet mellem komplementaren og kommanditaktionærerne.
 - Stiftelsesdokumentet og anmeldelsen til E & S skal indeholde en række oplysninger om komplementarens forhold, bl.a. pligt til indskud, ledelse og over-/underskudandel.
- Diverse:
 - Der skal jf. ÅRL aflægges årsrapport.
 - P/S er undtaget fra LEV.
 - ASL's regler navnlig relevante for:

- P/S med aktieselskabspræg.
- ”kommanditisternes aktieselskab” i P/S med kommanditselskabspræg.
- Kommanditaktionærernes informationsadgang. (når kommanditselskab må informationsadgangen suppleres med den undertiden videregående informationsadgang for almindelige kommanditister).
- (komplementarens informationsadgang reguleres ikke af ASL, medmindre han er direktør).
- Retlige problemer:
 - Vanskeligt at afdække samspillet mellem de aktieselskabsretlige regler og de kommanditselskabsretlige regler.
 - Disse to regelsæt og deres grundprincipper er så forskellige, at de er svære at forene. Der savnes således overordnede principper, der i de forskellige situationer kan give det ene regelsæt forrang frem for det andet.
 - ”fornødne lempelser” er en så vag betegnelse, at det reelt er overladt til teori og juridiske praksis at udfylde(s. 270). Der må ske et samspil mellem ASL og de kommanditselskabsretlige regler, eftersom P/S kan ses som hhv. et aktieselskab som et kommanditselskab.
 - Under alle omstændigheder gælder der ét regelsæt, som omfatter begge regelsæt.
 - Deklaratoriske regler: Usikkerheden om deklatoriske regler bør imødekommes ved at tilvejebringe fyldestgørende aftalegrundlag.
- Egen tilføjelse: Hvilke regler regulerer forholdet mellem komplementarerne og kommanditaktionærerne? Tag udg. pkt. i, hvad parterne må have forudsat. En del deklatoriske regler udarbejdes med udg. pkt. i, hvad parter forventer i en typemodel. I det omfang et forhold i hvert fald kan bestemmes ved aftale, så må alene forudsætningerne blandt parterne være afgørende, herunder identificeringen af hvad en part burde forudsætte/forvente.

Stiftelse, vedtægten, (partner)selskabskontrakten og omdannelse

Generelt

- Stiftelse sker ved nystiftelse eller omdannelse.
- Begge deltagergrupper kan både være fysiske og juridiske personer:
- Kommanditisterne skal indskyde samlet minimum 500.000 i A/S'et, og beløbet skal være effektivt indbetalt (kontant eller apport), jf. ASL's regler.
 - For indskuddet modtager kommanditisterne såkaldte kommanditistaktier, der repræsenterer deres ejerandele i selskabet.
- Komplementaren ikke behøver at indskyde noget beløb (evt. indskud kan f.eks. ske i form af aktiver eller påtagelsen af en arbejdsforpligtelse).
 - Der er intet i vejen for, at komplementaren erhverver kommanditaktier.

Nystiftelse af partnerselskabet

- Der oprettes et stiftelsesdokument med vedtægter, jf. ASL § 5-6c jf. §173, stk. 2.
 - Samt regler om komplementarernes forhold(f.eks. navn, indskud, beføjelser, resultatandele).
- Proceduren: aktietegning, konstituerende gen. forsamling, indbetaling af aktiekapitalen.
- Reglerne om vurderingsberetninger gælder ikke komplementarens apportindskud.
 - Der skal blot redegøres for vurderingsgrundlaget:
 - Komplementarens bidrag til kreditværdighed består i den personlige hæftelse, hvorfor hans indskud – som han antageligvis frit kan udtrække af selskabet – ikke på samme måde som kommanditisternes indskud udgør en del af kapitalgrundlaget.

- Stiftelsesdokumentet anmeldes til reg. til E&S senest 6. mdr. efter underskrivelsen.
 - Herefter offentligt tilgængeligt.
 - Fremtil registreringen gælder de almindelige regler om personligt gældsansvar.

Selskabets vedtægter

- Vedtægterne skal indeholde ”nærmere regler” for retsforholdet mellem komplementar og aktionærer, herunder komplementarens forvaltningsmæssige og økonomiske beføjelser.
- (terminologi: selskabsaftale anvendes som fællesbetegnelse for vedtægten og partnerselskabskontrakten).
- Ovennævnte kan næppe udelukke en supplerende detailregulering i form af en partnerselskabskontrakt (”aktionæroverenskomst”).

Omdannelse af aktieselskab til partnerselskab, jf. ASL §134m

- Forslaget, herunder vedtægtsændringer(ASL§173), forelægges GF.
- Kræver vedtægtsændringsmajoritet, jf. ASL § 78 (mindst 2/3).
- Aktionærene meddeles inden 2 uger.
- Anmeldelse til E & S sker inden 4 uger efter gf's vedtagelse af forslaget.
- Efter registrering overgår aktiver/passiver til P/S'et uden kreditorernes samtykke. Dvs. hjemmel til selskabsretlig(ej skatteretlig) universalsuccesion, da egentligt debitorskifte.
- Skattemæssigt anses A/S for ophørt, dvs. beskatning af avancer og genvundne afskrivninger.
 - Aktionærene anses for at have afstået deres aktier i det gamle A/S, dvs. beskatning efter ABL's regler.
 - Meget belastende. Det er årsagen til at meget få vil omdanne fra A/S til P/S. Hvis ingen stor avance (dvs. ikke beskatning), vil der være interesse for omdannelse.

Omdannelse af partnerselskab til aktieselskab – s. 294

- Man går fra at have en personlig hæftelse til ikke at hæfte personligt.
 - Vedr. de gamle bestillinger da vedbliver k-taren med at hæfte for disse.
 - Vedr. de nye bestillinger da er der ingen forventning om personlig hæftelse for k-taren.
- §134n: vedtages af GF med vedtægtsændringsmajoritet og skal tiltrædes af samtlige komplementarer.
- Aktiver og passiver overgår med universalsuccesion. Kreditorerne overgår således pligtmæssigt til det nye selskab.
 - Sikkerheden består ved, at den gamle k-tar bliver ved med at hæfte.
- Når nødvendige ændringer er registreret i E&S, er omdannelsen gennemført.

Partnerselskabets indre forhold

Partnerselskabets ledelse

- Generelt
 - A/S med de ”fornødne lempelser”. → overladt til teori og praksis at udvikle regelsættet.
 - Komplementaren skal være tillagt forvaltningsmæssige og økonomiske beføjelser.
 - Eks. på forvaltningsmæssige: stemmeret, udpegelsesret, ledelseskompetencer, tegningsret, godkendelsesret og vetoret.
 - Eks. på økonomiske: resultatandel, ejerandel. Forrentning af et indestående indskud anvendes i flere selskaber som økonomisk beføjelse.

- Partnerselskaber med **aktieselskabspræg**
 - GF vælger bestyrelse, der udpeger direktion.
 - Det særlige ved P/S: Komplementaren tillægges særlige beføjelser.
 - Mulighed for at komplementaren er den ”fødte” direktør. → direktionen kan herefter ikke afsætte ham.
 - Udpegning af K-taren som direktør er et spørgsmål om afvejning af hensyn. K-tar ↔ bestyrelse.²
- Partnerselskaber med **kommanditselskabspræg**.
 - Den daglige ledelse og (dels) den overordnede ledelse ligger hos komplementaren.
 - Bestyrelsen varetager en tilsynsfunktion.
 - Deklaratorisk regel: komplementarens kompetence svarer til komplementarens kompetence i et klassisk kommanditselskab.

Selskabsdeltagernes personlige rettigheder og forpligtelser.

- Generelt.
 - Informationsadgang:³
 - Kommanditisterne har informationsadgang svarende til aktionæren.
 - Evt. suppleret med K/S kommanditistens adgang.
 - Komplementaren → direktør, da reguleret ved A/S – ellers ved K/S regler.
 - Kommanditisterne:
 - Loyalitetsforpligtelsen bestemmes af ASL.
 - ÷ tavshedspligt, medmindre oplysninger er opnået som bestyrelsesmedlem.
 - ÷ pligt til at give oplysninger om private forhold.
 - UP: + adgang til at drive **konkurrerende** virksomhed. (konkret vurdering).
 - Efter udtræden kan frit udøves konkurrerende virksomhed (gælder tillige udtrådt komplementar) medmindre i strid mod klausul.
 - Hvis ledelsespost → så afskåret fra **særfordele**(som komplementaren), men måske også selvom ”blot” kommanditist.
- Partnerselskaber med aktieselskabspræg.
 - Kommanditisternes rettigheder og pligter følger som udg. pkt. af ASL
 - Komplementaren:
 - Ofte **ret og pligt til daglig ledelse** som direktør(egen tilføjelse: må følge af parterens forventninger/ forudsætningsgrundlaget).
 - Loyalitetsforpligtelse, som i klassisk K/S.
- Partnerselskaber med kommanditselskabspræg.
 - Komplementaren: som i det klassiske kommanditselskab.

Selskabsdeltagernes økonomiske rettigheder og forpligtelser

- Ejerandele:
 - Bør fremgå af vedtægt, jf. ASL §173, stk. 4:
 - ”Vedtægten skal indeholde nærmere regler om retsforholdet ml. aktionærene og de fuldt ansvarlige regler.”

² Valg af selskabsform, s. 272f.

³ Valg af selskabsform, s. 276.

- Noe fortolker sig frem til, ”skal fremgå”.
- Det er vel nok den mest centrale bestemmelse vedr. forholdet ml. deltagergruppen, så at E&S ej har medtaget ejerandele i vejledning må skyldes lapsus. Deklaratorisk regel, der regulerer ejerandelsforholdet ml. grupperne ej muligt.
- Mellem komplementarerne: UP: lighedeling
- Mellem kommanditisterne: UP: fordeling efter indskud.
- For betydning for deltages skattemæssige afskrivninger, salget af aktiver og likvidation.
- Over-/underskudsandele bør fastsættes i vedtægten.
 - Deklaratorisk regel, der regulerer forholdet ml. grupperne svært mulig.
- Komplementarens honorar = overskudsandel.
 - Modif: aftale.
 - Modif: hvis overskuddet skal fordeles efter indskud, så må komplementaren modtage løn for sin særlige indsats.
- Der oprettes kapitalkonto for komplementaren. UP: ÷ forrentning.
- **Hæveadgang**
 - Komplementaren kan ift. kommanditaktionærerne kun hæve overskud og løn.
 - Øvrige beløb kan kun hæves i overensstemmelse med forudsætningerne for samarbejdet.
 - Formentligt afgøres ved simpelt flertal.
 - Hvis bestemmelse om ÷ hæveadgang i vedtægt, så kræves vedtægtsændringsmajoritet.
 - Komplementaren kan ift. selskabskreditorene hæve, hvad han vil.
 - Tilbagebetaling af komplementarindskud skal anmeldes til E&S, da dette fremgår af stiftelsesdokumentet og af anmeldelsen.
- Regler om kapitalforhøjelse/ nedsættelse finder anvendelse på kommanditistaktiekapitalen. Er komplementarens godkendelse nødvendig?
 - Kommanditselskabspræg → godkendelse nødvendig.
 - Aktieselskabspræg → der skal næppe meget til, før godkendelse er nødvendig.
 - (egen tilføjelse: selve ideen med denne ledelsesstruktur er vel at maksimere kommandisiternes beføjelser. Men eftersom komplementaren hæfter personligt, så skal der alligevel ikke meget til, før godkendelse må kræves).
- Yderligere indskud:
 - UP: ÷ pligt til at foretage yderligere selskabsindskud.

Regnskab og revision

- ÅRL finder uden forbehold anvendelse:
 - Regnskabet skal revideres af statsautoriseret/ registreret revisor, der skal udarbejdes ledelsesberetning m.m.(årsrapport). Indsendes til E&S. Derefter offentliggørelse af E&S.
- Årsrapporten underskrives af samtlige medlemmer af det ansvarlige ledelsesorgan samt af komplementaren.
- Årsrapporten bør informere om:
 - Komplementarens væsentligste rettigheder, kompl. økonomiske forhold(f.eks. egenkapital) m.m.(s. 284).

Optagelse af nye deltagere og vedtægtsændringer

- Ny komplementar kræver godkendelse af eksisterende komplementarer, men også af kommanditisterne.

- Skal den enkelte kommanditist godkende eller ok med simpelt eller kvalificeret flertal?
 - Følger synspunkterne vedr. overdragelse af komplementarandele.
- Ny kommanditist forudsætter kapitalforhøjelse.
 - Derfor kræves komplementarens godkendelse. (Gælder naturligvis også kapitalnedsættelse).
- Vedtægtsændringer:
 - Godkendelse af såvel GF som komplementar.
 - Gf, jf. ASL § 78, stk. 1: 2/3 af afgivne stemmer + 2/3 af repræsenteret kapital.

Partnerselskabets ydre forhold

Legitimation

- Medlemmer af bestyrelse og direktionen givet tegningsret, jf. ASL § 60.
 - Der kan være anmeldt personelle tegningsbegrænsninger (saglige ej tilladte).
- Komplementaren:
 - Kommanditselskabspræg: vidtgående legitimation jf. klassisk kommanditselskab.
 - Aktieselskabspræg:
 - UP: Komplementaren har legitimation til at tegne selskabet ved siden af de tegningsberettigede, jf. ASL §60.
 - Men hav afvejning af hensyn in mente: trejdemand bør ikke bebyrdes med ”pligt” til at undersøge vs. velkendt og indarbejdet ordning, at trejdemand kan indhente tegningsretsopl. på aktieselskaber.
 - (dette legitimationsafsnit omhandler kun dispositioner af en vis væsentlighed)
 - Mulighed for anmeldelse af personel begrænsning:
 - Ej noget til hinder for, at personel begrænsning kan anmeldes fsv. angår P/S'ere med flere komplementarer med bindende virkning for trejdemænd. *
 - Komplementaren kan helt fratages sin tegningsret.
 - ASL må antages at gælde i et sådant omfang, at heller ikke komplementarens tegningsret kan begrænses sagligt.

Hæftelsen

- Komplementaren hæfter personligt, principalt og (hvis flere) solidarisk.
- Kommanditisterne hæfter kun med det indskudte kapital.
- Ved udtræden eller indtræden, er hæftelse som ved almindeligt K/S.
- Selskabskreditorernes respektiv særkreditorernes adgang til fyldestgørelse, kap. 4, afs. 2.7 om interessentskaber: selskabskreditorerne har ”fortrinsret”.
- Frem til registreringen og offentliggørelse, ASL §12: personligt gældsansvar for de for driften ansvarlige deltagere solidarisk, herunder evt. kommanditist i bestyrelsen.

Offentlig og pligt til at anmelde ændringer

- Offentlighedskrav jf. ASL. Herudover: navnene på komplementaren. Indskud. Vedtægter vedr. forholdet ml. kommanditaktionærer og komplementarer, komplementarens indflydelse, resultatandele.
- Ændringer ift. anmeldte oplysninger, herunder vedtægter anmeldes til E&S inden 4 uger, men hvis ændring vedr. hjemsted, bestyrelsen, direktionen eller GF's revisorvalg så 2 uger.

Overdragelse, udelukkelse og udtræden – Likvidation

Overdragelse af selskabsandelen

- Kommanditaktionærerne:
 - UP: kan frit overdrage.
 - Praktisk problem: ej attraktivt at købe andel, når øvrige kommanditaktionærer ikke ønsker ens deltagelse.
 - Der findes ikke regler om udtrædelsesret for kommanditaktionærer.
 - Bør derfor reguleres i selskabskontrakten.
- Komplementarerne:
 - UP: Kan ikke overdrage.
 - Da komplementaren er af afgørende betydning: i) ledelsesmæssigt ii) i kraft af den personlige hæftelse.
 - Modif: Samtykke fra øvrige komplementarer og kommanditaktionærerne.
 - Skal hver enkelt kommanditaktionær samtykke?
 - Kommanditaktionæren må som udg. pkt. antages at acceptere, at væsentlige selskabsændringer, herunder ændringer af det vedtægtsmæssige formål, kan vedtages med vedtægtsændringsmajoritet, jf. ASL §78: 2/3 af afgivne stemmer + 2/3 af repræsenteret stemmeberettigede kapital.
 - Udskiftning af komplementaren må kunne sidestilles hermed.

Udelukkelse af en deltager

- Kommanditaktionær: alm. aktieselskabsrelige regler: kan ej udelukkes.
- Komplementaren: kan udelukkes, jf. alm. personselskabsretlige principper.
 - Automatisk eller efter påkrav: ved dødsfald, umyndiggørelse, konkurs.
 - Ved påkrav: betalingsstandsning, insolvenserklæring, åbning af tvangsakkord; hvis han bliver uarbejdsdygtig eller væsentligt misligholder.
 - Dvs: som i et klassisk kommanditselskab.
 - Hvem kan fremsætte påkrav? enhver komplementar. Hvis kommanditaktionær skal påkravet vedtages på GF (nok alm. stemmeflertal).
- Hvis samarbejds mulighed ml. deltagergrupperne er eneste udvej likvidation.

Deltagerens opsigelse samt likvidation, fusion og spaltning

- Komplementarens opsigelsesadgang: med passende varsel. (personlig hæftelse)
 - Selskabet skal ikke nødvendigvis likvideres, da komplementar kan skiftes ud. Han skal stilles som ved likvidation.
 - Bemærk: hvis eneste komplementar udtræder/ opsiger, og kommanditaktionærerne ikke ønsker likvidation, så nødvendigt at omdanne til A/S, jf. § 134n.
- Kommanditaktionærernes opsigelsesadgang: med passende varsel. (via likvidation)
 - Beslutning om likvidation kræver vedtægtsændringsmajoritet, jf. §§ 78, 116, stk. 2.
 - Det kan diskuteres, om komplementaren kan pålægge kommanditaktionærerne at sælge deres aktier til nye kommanditaktionærer udpeget af komplementaren selv.
 - Hvis kommanditselskabspræg, så bør komplementaren gives ret til at kræve salg til udpegede købere.

- Men hvis aktieselskabspræg, så må ASL's regel, hvorefter en minoritet, der har stemt mod likvidation ikke gives ret til at videreføre selskabet, finde anvendelse, s. 291. (Eksempel på ”fornødne lempelser”-problematikken, jf. § 173, stk. 2).
- Flere grunde til likvidation – om likvidation.
 - Anledning:
 - Kommanditaktionærernes opsigelse.
 - Disse kan dog ikke altid kræve likvidation, jf. lige ovenfor.
 - Aftale om likvidation.
 - Selskabsformålet er opfyldt(aftale).
 - Virksomheden ej rentabel. Bemærk dog, at såvel komplementaren som kommanditaktionærerne(simpelt flertal) her kan påkræve likvidation.
 - Likvidationsprocedurer:
 - Aktieselskabspræg
 - ASL, kap. 14. Komplementarens interesser kan tilgodeses ved, at han får adgang til at udpege minoritetslikvidator, hvis indehavelse af ¼ stemmer på GF.
 - Hvis komplementar er beføjet til at vælge bestyrelsesmedlemmer, men dog ikke et flertal heraf, så må han formentlig kunne udpege medlikvidator uafhængig af stemmeandelen.
 - Hvis komplementar er beføjet til at vælge bestyrelsesmedlemmer og et flertal heraf, så man han kunne vælge en eller flere likvidatorer. Den anden gruppe tilgodeses så ved tilpasning af § 120, stk. 2.
 - Kommanditselskabspræg
 - Som centralt ledelsesorgan må det være komplementaren, der udpeger likvidatorerne. Den anden gruppe: tilpasning af § 120, stk. 2.
 - Tvangsopløsning under visse omstændigheder af skifteretten.

Partnerselskabets skattemæssige forhold – herunder ved omdannelse

- P/S er ikke et selvstændigt skattesubjekt.
 - Resultatet(driften), realiserede avancer, genvundne afskrivninger indgår derfor i den enkelte deltagers personlige skatteopgørelse.
- Kommanditaktionæren: skattemæssige forhold væsentligt motiv.
- Virksomhedsskatteordningen kan anvendes.
 - Deltageren fastsætter selv, hvor stor en del af hans årlige overskudsandel, der skal opspares i selskabet. Beskattes blot 25%.
- Særligt om kommanditaktionærerne:
 - T&S, cirkulære 1990-1/ fradragscirkulæret: begrænsning af underskudsfradraget.
 - Hvis mere end 10 deltagere, så yderligere fradragsbegrænsning, jf. PSL § 4, stk. 1, nr. 10 og 12, jf. § 13, stk. 6(”anpartsreglerne”).
 - Ej af større betydning for den type samarbejde, som bogen behandler.
- Hvis ikke omfattet af virksomhedsskatteordningen, så skal skat betales uanset, om andel hæves eller ej.
 - Et P/S der ønsker at konsolidere kraftigt og overskuddene bliver i selskabet. Da deltagerne beskattes, vil P/S'et dog ofte være nødt til at udbetale skattebeløbet til deltagerne, da de ellers bliver ramt likviditetsmæssigt.
- Ved overdragelse eller likvidation indtræder afståelsesbeskatning.
- Omdannelse af A/S → P/S:

- Aktieselskabet anses skattemæssigt for ophørt, og aktierne afstået.
 - Dvs. beskatning af aktiesalg. Aktionærer motiveres til at stritte imod omdannelse.
 - Dvs. beskatning af avancer/ genvundne afskrivninger på de (skatterevante) produktionsaktiver. Et skattemæssigt underskud(dvs. en nettoregning fra skat), der herved opstår i aktieselskabet fastfryses heri.
 - => Derfor kan en omdannelse være yderst belastende.
- Omdannelse af P/S → A/S:
 - Deltagerne beskattes som om, at der er sket afståelse, hvad der også skatteretligt er. Dog her mulighed for under visse betingelser at anvende regler om skattefri virksomhedsomdannelse.
- Omdannelse af I/S eller K/S → P/S:
 - Skattefrit forudsat, at ejerandelene bevares.
- Ved at oprette et P/S med f.eks. et aps(med minimumskapital) som komplementar sådan, at kommanditaktionærerne også ejer komplementaren/ anparterne, hæfter de fysiske personer ikke for noget som helst, men opnår personbeskatning. Egen tilføjelse: Endvidere vil et sådant P/S kunne indrettes sådan, at det i praksis kun drives efter ASL. P/S'et kan altså betragtes som et videreudviklet ”aktieselskab”, der afstedkommer de samme fordele plus fradragsret, når underskud. (Nu forstår jeg ikke, hvorfor man overhovedet kan finde på at oprette et ”simpelt” aktieselskab). P/S'et vil jo maksimalt koste 125.000 kr. mere at oprette.